

Briselē, 2025. gada 19. jūnijā
(OR. en)

9984/25

SOC 394
GENDER 97
ANTIDISCRIM 63
FREMP 155
TELECOM 184
CYBER 162
DIGIT 109

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	9408/25
Temats:	Padomes secinājumi par dzimumu līdztiesības veicināšanu MI virzītā digitālajā laikmetā: 6. horizontālais pārskats par to, kā dalībvalstis un ES iestādes īsteno Pekinas Rīcības platformu

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par minēto tematu, kurus Padome (EPSCO) apstiprināja 2025. gada 19. jūnija sanāksmē.¹

¹ Tekstā ir ieviestas nelielas redakcionālas izmaiņas.

Padomes secinājumi par dzimumu līdztiesības veicināšanu MI virzītā digitālajā laikmetā:

6. horizontālais pārskats par to, kā dalībvalstis un ES iestādes īsteno Pekinas Rīcības platformu²

ATZĪSTOT, KA

1. Dzimumu līdztiesība un cilvēktiesības ir Eiropas vērtību pamatā. Sieviešu un vīriešu līdztiesība ir viens no Eiropas Savienības pamatprincipiem, kas nostiprināts Līgumos un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.
2. Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 8. pantā tiek prasīts, lai Savienība, veicot savas darbības, tiektos novērst nevienlīdzību starp sievietēm un vīriešiem un sekmēt vienlīdzību, un 10. pantā ir noteikts, ka Savienība, nosakot un īstenojot savu politiku un darbības, tiecas apkarot diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ.
3. Ir ļoti svarīgi nodrošināt vienlīdzīgas iespējas visām sievietēm un vīriešiem, kā arī veicināt, aizsargāt un ievērot to, ka tiek pilnībā izmantotas visas cilvēktiesības un pamatbrīvības, kas ir universālas, nedalāmas, savstarpēji atkarīgas un savstarpēji saistītas un ir būtiskas pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanai sievietēm un meitenēm. Šā procesa un pieejas neatņemama daļa ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par jebkādas sieviešu diskriminācijas izskaušanu (*CEDAW*) pilnīga īstenošana un Pekinas Rīcības platformas (*BPfA*) aktīva īstenošana ES iekšpolitikā un ārpolitikā.

² Secinājumi ir izstrādāti, ņemot vērā Pekinas Rīcības platformas īstenošanas 30. gadskārtas pārskatu.

4. ANO 5. ilgtspējīgas attīstības mērķī (IAM) par dzimumu līdztiesību ir uzsvērtā nepieciešamība “palielināt pamattehnoloģijas un jo īpaši informācijas un komunikācijas tehnoloģijas izmantošanu, lai veicinātu pienācīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm”.³ Gan IAM, gan Pekinas Rīcības platformas nolūks ir izveidot ilgtspējīgāku un taisnīgāku sabiedrību.
5. 2025. gads ir nozīmīgs brīdis dzimumu līdztiesības un sieviešu tiesību jomā, jo starptautiskā sabiedrība atzīmē 30. gadskārtu, kopš pieņemta Pekinas deklarācija un Rīcības platforma, kā arī 25. gadskārtu, kopš pieņemta ANO Drošības padomes Rezolūcija 1325 par sievietēm, mieru un drošību. Beidzas termiņš arī dažādiem stratēģiskajiem satvariem, kas attiecas uz dzimumu līdztiesību, tostarp Komisijas paziņojumiem, piemēram, Dzimumu līdztiesības stratēģijai 2020.–2025. gadam, ES Dzimumu līdztiesības rīcības plānam (GAP) III un ES rīcības plānam attiecībā uz sievietēm, mieru un drošību 2019.–2024. gadam, kā arī ES rasisma apkarošanas rīcības plānam 2020.–2025. gadam un LGBTIK līdztiesības stratēģijai 2020.–2025. gadam.
6. Eiropas Komisija 2025. gadā nāca klajā ar paziņojumu, kurā izklāstīts Sieviešu tiesību ceļvedis, kam pievienota deklarācija, kurā “ir izklāstīti sieviešu tiesību principi un mērķi, kas virzīs turpmākās stratēģijas un rīcību, jo īpaši Dzimumu līdztiesības stratēģijā laikposmam pēc 2025. gada. Deklarācijas mērķis ir virzīties uz priekšu un virzīt dzimumu līdztiesības politikas programmu ilgtermiņā, kļūstot par vadošo ES politikas satvaru virzībā uz lielāku dzimumu līdztiesību visos sabiedrības un ekonomikas aspektos.”
7. Ir ļoti svarīgi īstenot divējādu pieeju dzimumu līdztiesībai, apvienojot dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu, proti, sistemātisku dzimumu līdztiesības perspektīvas integrēšanu visās politikas jomās, programmās un budžetos, ar konkrētu dzimumu līdztiesības politiku un mērķorientētiem pasākumiem.

³ Apvienoto Nāciju Organizācijas Ekonomisko un Sociālo lietu departaments: 5. ilgtspējīgas attīstības mērķa b) apakšmērķrādītājs.

8. Pastāvīgai sadarbībai ar sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, tostarp sieviešu organizācijām, sieviešu cilvēktiesību aizstāvjiem un jauniešu interešu aizstāvjiem, ir izšķiroša nozīme sieviešu un meiteņu tiesību un dzimumu līdztiesības veicināšanā nolūkā sasniegt Pekinas Rīcības platformas mērķus.
9. Ņemot vērā daudzās problēmas, kas pastāv un no jauna rodas ES sociālekonomiskajā attīstībā, pilnīga pamattiesību izmantošana un līdztiesības, tostarp dzimumu līdztiesības, panākšana ir būtiska taisnīgas, iekļaujošas un noturīgas sabiedrības un konkurētspējīgas ekonomikas veidošanai.

ATGĀDINOT, KA

10. ES tagad ir ieviesusi pirmo visaptverošo tiesisko regulējumu, kura mērķis ir apkarot vardarbību pret sievietēm un vardarbību ģimenē. Direktīvā (ES) 2024/1385 ir noteikti standarti ar dzimumu saistītā vardarbībā cietušo aizsardzībai, kriminālatbildība par konkrētiem vardarbības pret sievietēm veidiem gan bezsaistē, gan tiešsaistē un ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jāīsteno stingri novēršanas pasākumi, jāstiprina cietušo aizsardzība un atbalsts, jāatvieglo viņu piekļuve tiesu iestādēm un jānodrošina koordinācija un sadarbība starp attiecīgajām iestādēm, aģentūrām un struktūrām, kā arī ar nevalstiskajām organizācijām un citām ieinteresētajām personām. Direktīva ir vērsta pret visiem vardarbības veidiem, tostarp pret fizisku, seksuālu, psiholoģisku un ekonomisku kaitējumu vai ciešanām, kas izpaužas kā nepārtraukta vardarbība gan bezsaistes, gan tiešsaistes vidē.
11. ES pievienošanās Stambulas konvencijai attiecībā uz jautājumiem, kas ir tās ekskluzīvā kompetencē, ir izšķirošs solis ceļā uz to, lai stiprinātu tiesisko regulējumu vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanai Savienībā. Tas vēl vairāk papildina ES plašākos centienus apkarot vardarbību, nodrošināt dzimumu līdztiesību un aizsargāt sievietes un meitenes neaizsargātās situācijās.

12. Ar Regulu (ES) 2024/1689, ar ko nosaka saskaņotas normas mākslīgā intelekta jomā (turpmāk “MI akts”), Savienība ir pieņēmusi pirmo visaptverošo MI tiesisko regulējumu, pozicionējoties kā pasaules līdere šajā jomā. Turklāt Eiropas Padome 2024. gada maijā pieņēma juridiski saistošu Pamatkonvenciju par mākslīgo intelektu, lai pievērstos iespējamajiem riskiem, ko MI rada cilvēktiesībām, demokrātijai un tiesiskumam; Komisija to ES vārdā parakstīja 2024. gada septembrī.
13. Regulas (ES) 2022/2065 (Digitālo pakalpojumu akts, turpmāk “DPA”) mērķis ir radīt drošāku tiešsaistes vidi lietotājiem Savienībā, paredzot noteikumu kopumu, kas izstrādāts jo īpaši nelikumīga satura novēršanai un pārredzamības nodrošināšanai. Līdztekus tam ar Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvu ir ieviesti mehānismi efektīvākai bērnu aizsardzībai un naida runas apkarošanai.
14. Eiropas Deklarācija par digitālajām tiesībām un principiem digitālajai desmitgadei digitālās pārveides centrā izvirza cilvēkus un tiecas popularizēt digitālās pārveides principus, kuru pamatā ir uz cilvēktiesībām vērsta pieeja un kuri atbilst kopīgām Eiropas vērtībām un tiesību aktiem.

ŅEMOT VĒRĀ, KA

15. Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta (*EIGE*) ziņojumā “*Impact driver: marking milestones and opportunities for gender equality in the EU*” (Ietekmes faktors: atskaites punktu un iespēju noteikšana dzimumu līdztiesībai ES), kurā ir izklāstītas galvenās tendences, līdz šim panāktais progress un lielākie pārbaudījumi dzimumu līdztiesības jomā ES, tiek arī uzsvērts, ka virzība uz priekšu institucionālajos mehānismos ⁴ ir pamatā progresam visās citās *BPfA* jomās. Tādējādi institucionālie mehānismi ir būtiski, lai panāktu dzimumu līdztiesību visās jomās. ⁵

⁴ *Bodies and processes that serve to promote, advocate and support gender equality and the mainstreaming of gender issues across all policy areas* (Struktūras un procesi, kas veicina, aizstāv un atbalsta dzimumu līdztiesību un dzimumu līdztiesības jautājumu integrēšanu visās politikas jomās). (2024 Data collection on institutional mechanisms, *EIGE*, 2025)

⁵ 9410/25.

16. Kā norādīts *EIGE* ziņojumā, lai gan DPA un MI akts ir ļoti svarīgi elementi digitālā regulējuma jomā, ar tiem vien nepietiek, lai risinātu konkrētas ar dzimumu saistītas problēmas, tostarp sociālo mediju negatīvo ietekmi uz dzimumu līdztiesību un sievietēm un meitenēm, un no tā izrietošās konkrētās problēmas, ar kurām viņas saskaras saistībā ar MI tehnoloģijas ieviešanu.
17. Kā Komisija uzsvērusi Dzimumu līdztiesības stratēģijā 2020.–2025. gadam, “vardarbība tiešsaistē, kas vērsta pret sievietēm, ir kļuvusi plaši izplatīta, un tai ir konkrētas, nežēlīgas sekas” un “iebiedēšanai, aizskaršanai un vardarbīgai attieksmei sociālajos plašsaziņas līdzekļos ir tālejoša ietekme uz sieviešu un meiteņu ikdienas dzīvi.” Kā pausts *EIGE* ziņojumā, vardarbība tiešsaistē nesamērīgi ietekmē sievietes, kas atrodas varas pozīcijās, jo īpaši jaunas sievietes un sievietes, kas pieder pie grupām, kuras saskaras ar diskrimināciju. Sievietes politiķes un žurnālistes salīdzinājumā ar viņu kolēģiem vīriešiem saskaras ar augstāku aizskarošas izturēšanās līmeni tiešsaistē, kas rada ierobežojošu ietekmi un apdraud viņu drošību un psihoemocionālo veselību, atturot sievietes no iesaistīšanās šajās profesijās un no dalības tiešsaistes un bezsaistes debatēs. Tas vēl vairāk ierobežo sieviešu pārstāvību un līdzdalību sabiedriskajā dzīvē, tādējādi arī apdraudot demokrātiju, preses brīvību un sociālo dialogu.
18. *EIGE* ziņojumā uzsver to, ka “būtiskas nepilnības datu un pētniecības vispusībā kavē pilnīgu izpratni par tādām problēmām kā dzimumu diskriminācija, aizspriedumi un stigmatizācija digitālajā jomā – jo īpaši no intersekcionālā viedokļa”. Šis datu trūkums, ko saasina lielo digitālo platformu nevēlēšanās kopīgot izmantošanas datus ar pētniekiem, kavē efektīvu politikas risinājumu izstrādi attiecībā uz riskiem, ar kuriem jaunas meitenes un sievietes saskaras tiešsaistē. Pēc dzimuma sadalīti dati un citi līdztiesības dati ir būtiski uz pierādījumiem balstītas politikas veidošanai un progresu uzraudzībai virzībā uz dzimumu līdztiesību MI un digitālajā telpā. Tas ļauj apzināt atšķirības, izsekot tendences un formulēt mērķorientētus intervences pasākumus, kas atbilst visu grupu, jo īpaši sieviešu un meiteņu vajadzībām, kuras saskaras ar konkrētām problēmām tiešsaistē.

19. Tiešsaistes platformas, tostarp sociālie tīkli, ir kļuvušas par kritiski svarīgām arēnām, kurās gan sieviešu tiesību aktīvisti, gan citas grupas strādā, lai virzītu uz priekšu savas idejas. Komisija savā dzimumu līdztiesības stratēģijā 2020.–2025. gadam atzīst, ka saistībā ar pielāgošanos klimata pārmaiņām “īpašu ieguldījumu pārmaiņu rosināšanā sniegušas jaunas sievietes”. Viņas ir kļuvušas par svarīgām dalībniecēm klimata kustībā, iesaistoties par ilgtspēju, taisnīgumu vides jomā un ilgtermiņa stratēģijām, lai mazinātu klimata pārmaiņu ietekmi uz sievietēm. *EIGE* ziņojumā ir atzīta šī iesaiste, bet arī uzsvērts satraucošais fakts, ka vēršanās pret iniciatīvām vides jomā “bieži notiek līdztekus ar autoritāru kustību pieaugumu, kuras par savu pieņem klimata pārmaiņu noliegšanas, rasisma un mizogīnijas mikslī.” Tādējādi pret vides interešu aizstāvjiem, no kuriem daudzas ir jaunas sievietes, bieži tiek vērsti publiski uzbrukumi un vardarbība tiešsaistē.
20. Satura moderācijas algoritmiem bieži piemīt neobjektivitāte, un pārredzamības trūkums visā tiem pamatā esošajā lēmumu pieņemšanas procesā apgrūtinā diskriminējošas prakses tiešsaistē identificēšanu un novēršanu.
21. Mākslīgā intelekta (MI) sistēmas piedāvā lieliskas iespējas, jo tās var veicināt cilvēku labbūtību un labklājību, tostarp, piemēram, pievēršoties konkrētiem veselības stāvokļiem, un sekmējot ekonomikas progresu un ilgtspējīgu attīstību, kā arī dzimumu līdztiesību. Vienlaikus MI sistēmas arī rada potenciālus riskus pamattiesībām un citām sabiedrības interesēm. Risks veselībai tajās var būt arī tad, ja MI apmācīšanas pamatā ir tikai dati par vīriešiem, kas tādējādi var radīt kaitīgus ar dzimumu saistītus aizspriedumus. MI sistēmas, kas apmācītas ar datiem, kuri satur dzimumu stereotipus, var radīt iznākumus (tekstu, attēlus, video), kas pastiprina un vairo šos dzimumu stereotipus, piemēram, sasaistot vīriešus un sievietes ar konkrētām profesijām un kompetencēm vai netieši norādot, ka vīrieši ir produktīvāki nekā sievietes, vai piešķirot sievietēm aprūpes lomu. Šādus riskus vēl vairāk palielina tas, ka MI nozarē, jo īpaši MI sistēmu projektēšanā un izstrādē, ir nepietiekami pārstāvētas sievietes un citas grupas, kas pakļautas diskriminācijai. Tāpēc ir svarīgi, lai sievietes un vīrieši vienlīdzīgi varētu piedalīties MI sistēmu izstrādāšanā un ieviešanā.

22. Pētījumi ir parādījuši ar dzimumu saistītu aizspriedumu un ar dzimumu un rasi saistītu aizspriedumu kombināciju izplatību MI sistēmās dažādās nozarēs. Šādi aizspriedumi var pazemināt pakalpojumu kvalitāti sievietēm un minoritātēm, kā arī radīt nevienlīdzību attiecībā uz resursu piešķiršanu, informācijas sniegšanu un iespējām. MI var radīt diskriminējošus rezultātus, piemēram, neobjektivitāti pret sievietēm darbā pieņemšanas procesos vai aizdevumu izvērtēšanā. No otras puses, izmantojot skaidrus, objektīvus noteikumus un kvalitatīvus datus, MI patiesībā var būt mazāk neobjektīvs nekā cilvēka lēmumu pieņemšana. Tas ar savu spēju vākt un analizēt lielus datu daudzumus var arī atvieglot neobjektivitātes atklāšanu.
23. Direktīvā par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu tiek atzīts, ka vardarbība pret sievietēm, tostarp kibervardarbība, var saasināties, kad viņas tiek diskriminētas dzimuma un jebkāda cita diskriminācijas iemesla vai iemeslu kombinācijas dēļ, kuri minēti hartas 21. pantā.
24. Ģeneratīvais mākslīgais intelekts var aizskarošu vēstījumu radīšanu padarīt automātisku un plašā mērogā vienkāršot ilgstošu aizskaršanu tiešsaistē, tostarp doksinu. Tas var arī radīt nepatiesus personas attēlus, video vai audio, piemēram, dziļviltojumus, tostarp dziļviltotus kailfoto, tādējādi dodot iespēju bez piekrišanas kopīgot manipulētu materiālu. Turklāt virtuālās realitātes universus, kuru uzbūve var atdarināt fizisko pasauli, var ļaunprātīgi izmantot kā telpu ar dzimumu saistītai vardarbībai, tostarp seksuālai vardarbībai, un līdztekus automatizētām satura ieteikšanas sistēmām tie var nodot mizogīnistisku un vardarbīgu saturu visu vecumu vīriešiem un zēniem. Šādās vietās ģeneratīvo MI var likt lietā, lai izmantotu vai radītu virtuālus avatārus ļaunprātīgiem nolūkiem, īpaši tam, lai tie vērstos pret sievietēm un meitenēm.
25. Vienlaikus ir ļoti svarīgi aktīvi izmantot MI sistēmu pozitīvo potenciālu dzimumu līdztiesības veicināšanai visās jomās. Piemēram, MI sistēmas var atrast un labot nevienlīdzīgas attieksmes gadījumus saistībā ar automatizētu lēmumu pieņemšanu. Tās var būt arī izšķirošas, lai atklātu un novērstu tiešsaistē veiktu ļaunprātību, tostarp ar dzimumu saistītu kibervardarbību. Ar MI darbināmi rīki var uzlabot satura moderāciju, atbalstīt tiesībaizsardzības centienus un nodrošināt lietotājiem labākus ziņošanas mehānismus, veicinot drošāku digitālo vidi visiem.

26. Šī secinājumu kopuma pamatā ir līdz šim paveiktais darbs un politiskās apņemšanās, ko paudusi Padome, Komisija, Eiropas Parlaments un attiecīgās ieinteresētās personas šajā jomā, tostarp pielikumā uzskaitītajos dokumentos.

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME AICINA DALĪBVALSTIS saskaņā ar to kompetenci un ņemot vērā situāciju konkrētajā valstī, un ievērojot sociālo partneru lomu un autonomiju:

27. Turpināt stiprināt valdības izveidoto dzimumu līdztiesības struktūru autonomiju un efektivitāti, tās ierindojojot augstākajā iespējamajā valdības līmenī un nodrošinot tām spēcīgas, skaidri definētas dzimumu līdztiesības pilnvaras un pienācīgus cilvēkresursus un finanšu resursus, un nodrošināt, lai efektīvi tiktu īstenotas un pietiekami finansētas valstu dzimumu līdztiesības stratēģijas, tostarp dzimumu līdztiesības aspekta integrēšana visās politikas jomās un mērķtiecīga dzimumu līdztiesības politika un pasākumi.
28. Attīstīt efektīvu starpnozaru koordinācijas darbību, lai uzlabotu dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu, tīklu veidošanu un sadarbību, tostarp attiecībā uz politiku, kas saistīta ar MI.
29. Ieviest izpratnes veicināšanas kampaņas par iedzīvotāju tiesībām un aizsardzību, kas paredzētas Direktīvā par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu un direktīvās par līdztiesības iestāžu standartiem (Direktīva (ES) 2024/1499 un Direktīva (ES) 2024/1500), kā arī MI aktā un DPA.
30. Nodrošinot skaidru, objektīvu un kvalitatīvu datu pārredzamu izmantošanu, regulāri izvērtējot MI sistēmas, ieviešot cilvēka veiktu uzraudzību, kā arī pārskatīšanas un labošanas procesus un nodrošinot atbilstību diskriminācijas novēršanas un MI nozares tiesību aktiem, veikt pienācīgus pasākumus, kas nodrošina, lai MI sistēmu radītie rezultāti nebūtu diskriminējoši.

31. Nodrošināt, ka laikus tiek īstenota Direktīva par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu, tostarp tās noteikumi par kibervardarbību, piemēram, dziļviltojumiem, kā arī direktīvas visaptverošie noteikumi par aizsardzību un atbalstu, tostarp par specializētiem atbalsta pakalpojumiem kibervardarbībā cietušajiem.
32. Nodrošināt iespējas, tostarp ar spēju veidošanu, iestādēm, kas aizsargā pamattiesības, piemēram, līdztiesības iestādēm apzināt un uzraudzīt riskus, ko MI rada dzimumu līdztiesībai, un palīdzēt personām, kas cietušas no MI izraisītas diskriminācijas, tostarp tiesā, saskaņā ar direktīvām, ar ko nosaka līdztiesības iestāžu standartus, kā arī saistībā ar pilnvarām, ko līdztiesības iestādēm var piešķirt saskaņā ar MI aktu, un nodrošināt, ka to resursi ir pietiekami.
33. Nodrošināt, ka valsts rīcības plānos ar dzimumu saistītas vardarbības novēršanai un apkarošanai, kas paredzēti Direktīvā par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu, ir iekļauti mērķorientēti pasākumi, ar ko cīnīties pret tehnoloģiju veicinātu ar dzimumu saistītu vardarbību un kas aptver vismaz visus kibervardarbības nodarījumus, par kuriem direktīvā ir paredzēta kriminālatbildība: intīmu vai manipulētu materiālu (tostarp dziļviltojumu) kopīgošana bez piekrišanas, kibervajāšana, kiberuzmākšanās (tostarp kiberatsegšanās un doksings) un kiberkūdīšana uz vardarbību vai naidu.
34. Nodrošināt izglītības un mācību iespējas un spert pienācīgus soļus, lai nodrošinātu dzimumlīdztiesīgu piekļuvi digitālajām ierīcēm, tādējādi ļaujot visām meitenēm un zēniem, sievietēm un vīriešiem viņu attiecīgajās dažādajās situācijās un apstākļos uzlabot savu digitālo prātību, IKT un *STEM* prasmes un iegūt vai turpināt izglītību un mācības, lai uzlabotu viņu nākotnes izredzes un nodrošinātu, ka visas grupas gūst labumu no digitālajām iespējām, tostarp attiecībā uz sociālo iekļaušanu un vienlīdzīgām karjeras izaugsmes iespējām.

35. Veicināt dzimumvērīgas mūžizglītības un mācību iespējas visiem, kas vērstas uz to, lai uzlabotu digitālās prasmes un zināšanas, tostarp, attiecībā uz MI izmantošanas priekšrocībām un trūkumiem. Veicināt digitālās prasmes un zināšanas par to, kā apkarot vardarbību pret sievietēm tiešsaistē un tehnoloģiju veicinātu ar dzimumu saistītu vardarbību, kā arī ar dzimumu saistītus aizspriedumus un diskrimināciju, ko turpina MI, piemēram, izmantojot mācekļību, mācības tiešsaistē, mentorēšanu vai citus ceļus, kuros tiek ņemti vērā dažādie trūkumi, ar kuriem jo īpaši var saskarties sievietes, piemēram, digitālā plaisa starp dzimumiem, aprūpes pienākumi un ierobežota piekļuve internetam.
36. Veikt pienācīgus pasākumus, lai aizsargātu visus interneta lietotājus (konkrēti uzsvāru liekot uz gados jauniem lietotājiem) no visa kaitīgā tiešsaistes satura, tostarp no MI ģenerēta satura, piemēram, dziļviltojumiem, MI ģenerētiem materiāliem, kuros atspoguļota seksuāla vardarbība pret bērniem, vai no MI darbināta doksinga vai uzmākšanās. Šādi pasākumi var ietvert vecuma pārbaudes un vecākvadības rīkus un tādus rīkus, kuru mērķis ir palīdzēt nepilngadīgajiem ziņot par ļaunprātībām vai saņemt atbalstu, ja tas nepieciešams. Ir vajadzīgi arī pasākumi, lai aizsargātu visus interneta lietotājus no krāpnieciskām darbībām, jo īpaši lietotājus, kuri var būt neaizsargātāki pret izmantošanu.
37. Veikt pasākumus, lai novērstu pieaugošo plaisu starp jaunām sievietēm un vīriešiem attiecībā uz dzimumu līdztiesību un sieviešu tiesībām un apkarotu mizogīnistisku attieksmi un uzvedību. Paturot to prātā, palielināt informētību, jo īpaši jauniešu vidū, par emocionālo inteliģenci un par veselīgām, nevardarbīgām uz līdztiesību balstītām attiecībām, kā arī par apkārtējo iejaukšanos, lai novērstu vardarbību. Izpratnes veicināšana no dzimumu perspektīvas ir vajadzīga arī par tādiem jautājumiem kā labbūtība, darba un privātās dzīves līdzsvars un psihoemocionālā veselība.

38. Iesaistīt valstu statistikas aģentūras, akadēmiskās aprindas un pētniecības centrus, kā arī medijus un digitālos uzņēmumus, sociālos partnerus un līdztiesības iestādes dzimumu līdztiesības uzraudzībā digitālajā jomā, tostarp mērot piekļuvi dzimumvērīgās digitālās mācīšanās programmām, uzraugot sieviešu nodarbinātību IKT, *STEM* un jaunās digitālajās jomās, novērtējot MI neobjektivitāti darbaspēka pārvaldībā, izsekojot darba apstākļus kultūras un radošajās nozarēs, mediju un digitālajā nozarē un novērtējot sieviešu un vīriešu stereotipisko attēlojumu mākslā, kultūrā un medijos, tostarp sociālajos medijos, filmās, mūzikā un videospēlēs. Veicināt pētījumus par mizogīnistisku un maskulīnistisku tiešsaistes saturu un tīkliem, lai izstrādātu datus un rīkus šo jautājumu izpratnei un informētības veicināšanai par tiem.

AICINA EIROPAS KOMISIJU UN DALĪBVALSTIS saskaņā ar to attiecīgajām kompetencēm un ievērojot sociālo partneru lomu un autonomiju:

39. Stiprināt pasākumus, lai nodrošinātu Pekinas Rīcības platformā izklāstīto mērķu sasniegšanu, kā arī ANO Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam īstenošanu, piemērojot divējādu pieeju dzimumu līdztiesības veicināšanai, proti, īstenojot mērķorientētu dzimumu līdztiesības politiku un pasākumus un vienlaikus arī sistemātiski integrējot dzimumu līdztiesības aspektu politikā (tostarp digitālajā politikā), programmās un budžetos, lai atklātu un efektīvi samazinātu dzimumu nevienlīdzību visās jomās.

40. Īstenojot attiecīgās rīcībpolitikas, tostarp DPA un Direktīvas par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu noteikumus, apsvērt iespēju piemērot vienotu pieeju kibervardarbībai, saskaņojot definīcijas un vācot salīdzināmus datus.
41. Veicināt droša, neapdraudēta un uzticama MI cilvēkcentrētu izstrādi un izmantošanu darba pasaulē. Par dzimumu līdztiesības *acquis*, tostarp Direktīvu 2004/113/EK un 2006/54/EK, pilnīgu īstenošanu ir atbildīgas dalībvalstis, savukārt Komisija var sniegt atbalstu dalībvalstīm, maksimāli palielinot šo satvaru potenciālu cīnīties pret diskrimināciju dzimuma dēļ, ko MI sistēmas rada nodarbinātības jomā un ne tikai tajā.
42. Apsvērt turpmāku pasākumu uzsākšanu, lai vērstos pret vardarbību tiešsaistē un kibervardarbību ar plašāku mērķi izskaust visu veidu ar dzimumu saistītu vardarbību un diskrimināciju, jo īpaši multiplo diskrimināciju. Jo īpaši turpināt apkarot pret politiķēm un aktīvistēm vērstu vardarbību tiešsaistē, kas ierobežo viņu līdzdalību.
43. Mudināt meitenes, zēnus, sievietes un vīriešus izvēlēties no dzimumu stereotipiem brīvas izglītības jomas un profesijas, lai palielinātu sieviešu līdzdalību *STEM* jomās un vīriešu īpatsvaru tādās profesijās kā veselības aprūpe un izglītība, tostarp agrīnā pirmsskolas izglītība un aprūpe. Pievērsties strukturālajiem faktoriem, kas attur sievietes no karjeras veidošanas un turpināšanas IKT/MI nozarēs, tostarp dzimumu stereotipiem saistībā ar profesionālo orientāciju un darbavietām, uzmākšanos, organizatorisko kultūru un elastīga darba režīma trūkumu.

44. Mudināt vīriešus un zēnus pilnībā iesaistīties kā pārmaiņu nesējiem un ieguvējiem no tām, lai izskaustu visu veidu diskrimināciju un vardarbību pret sievietēm un meitenēm gan publiskajā, gan privātajā sfērā gan bezsaistē, gan tiešsaistē. Paturot to prātā, novērst dzimumu nevienlīdzības pamatcēloņus, piemēram, vēsturisko un strukturālo nevienlīdzību; nevienlīdzīgas varas attiecības; dzimumu stereotipus; seksismu; un negatīvas vai kaitīgas sociālās normas, uztveri, paražas, attieksmi un uzvedību, tostarp dzimumu stereotipu diktētu attieksmi; un kaitīgu uzvedību tiešsaistē. No jauna koncentrēties uz kritisku medijpratību un cīņu pret maldinošu informāciju un dezinformāciju, kā arī koncentrēties uz saturu, kas negatīvi ietekmē garīgo veselību, labbūtību un sociālās attiecības.
45. Aktīvi veicināt dzimumvērīgu pētniecību par medijiem, digitālajām nozarēm un digitālo pārveidi, tostarp vācot, analizējot un paziņojot datus, kas sadalīti pēc dzimuma un attiecīgā gadījumā citām attiecīgām iezīmēm. Investēt starpdisciplināros pētījumos par nediskriminējošu algoritmu izstrādi un stratēģijās, kuru mērķis ir nodrošināt vienlīdzību algoritmisko sistēmu izmantošanā, tostarp, ievērojot integrētās drošības principus.
46. Digitālās politikas izstrādē, īstenošanā un izvērtēšanā pastiprināt sistemātisku jēgpilnu apspriešanos un partnerības ar Eiropas un valstu sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, sieviešu organizācijām un sieviešu cilvēktiesību aizstāvjiem un akadēmiskajām aprindām.
47. Veicināt partnerības un starpnozaru sadarbību ar uzņēmumiem un uzņēmējdarbības organizācijām digitālajā jomā, tostarp IKT nozarē, un mediju un sociālo mediju uzņēmumiem, kā arī visās citās attiecīgajās nozarēs, tostarp veselības aprūpē un aprūpē, izglītībā, mākslā un kultūrā, inženierzinātnēs, finansēs un lauksaimniecībā, lai sistemātiski veicinātu dzimumu līdztiesību digitalizācijas, jo īpaši MI, kontekstā.

48. Regulāri veikt visu Pekinas Rīcības platformas rādītāju pēcpasākumus, ko apstiprinājusi Padome, lai sistemātiski uzraudzītu progresu, ņemot vērā *EIGE* un *Eurostat* speciālās zināšanas un rezultātus. Stiprināt šo rādītāju efektīvu izmantošanu ES un valstu dzimumu līdztiesības politikā un visās citās attiecīgajās politikas jomās, kā arī censties panākt, lai visi attiecīgie statistikas dati būtu plaši pieejami.

AICINA EIROPAS KOMISIJU:

49. Visā pašreizējā pilnvaru termiņā (2024.–2029. gads) turpināt veicināt dzimumu līdztiesību kā politisku prioritāti un nodrošināt pašreizējās Dzimumu līdztiesības stratēģijas 2020.–2025. gadam pēcpasākumus un atbalstīt tās pastāvīgo virzību, jo īpaši, atvieglojot satvaru sadarbībai starp interneta platformām, lai aizsargātu sieviešu un meiteņu drošību tiešsaistē. Integrēt dzimumu perspektīvu turpmākajā ES finansējumā, lai nodrošinātu, ka no ES finansējuma tiek sniegts plašāks atbalsts dzimumu līdztiesībai – ne tikai konkrēts finansējums, kas piešķirts ar dzimumu saistītiem jautājumiem. Šajā sakarā Padome atgādina, ka šie Padomes secinājumi neskar sarunas par daudzgadu finanšu shēmu laikposmam pēc 2027. gada.
50. Ievērot Ceļvedī par sieviešu tiesībām izklāstītos principus un mērķus un ņemt vērā Padomes norādes, izstrādājot turpmākus stratēģiskos dokumentus, piemēram, atsevišķu augsta līmeņa ES dzimumu līdztiesības stratēģiju laikposmam pēc 2025. gada, kas ietver gan mērķorientētus pasākumus, gan sistemātisku dzimumperspektīvas integrēšanu ES rīcībpolitikās un darbībās.
51. Kā politikas prioritāti visās ES ārējās attiecībās, arī nākotnes ES Dzimumu līdztiesības rīcības plānu izstrādē, vērienīgi censties panākt dzimumu līdztiesību, tostarp no jauna koncentrējoties uz digitālo pārveidi.

52. Apsvērt iespēju turpmākajā dzimumu līdztiesības stratēģijā un citās turpmākajās diskriminācijas novēršanas stratēģijās attiecīgā gadījumā piemērot intersekcionālu pieeju un stiprināt savstarpējo saikni starp stratēģijām.
53. Sistemātiski iekļaut dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu visās turpmākajās ES rīcībpolitikās un tiesību aktos, tostarp sociālajā, finanšu un ekonomikas politikā, programmās un budžetos, kā arī digitālās politikas jomā un jo īpaši gaidāmajā MI pielietojšanas stratēģijā un stratēģiskajā plānā *STEM* izglītības jomā, lai novērstu jebkādas ar dzimumu saistītus aizspriedumus algoritmos, apkarotu stereotipus, novērstu plaisu starp dzimumiem un veicinātu sieviešu vienlīdzīgu pārstāvību un līdzdalību.
54. Turpināt uzraudzīt un atbalstīt attiecīgo prasību īstenošanu un piemērošanu saskaņā ar Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvu, DPA, MI aktu un Direktīvu par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu, vienlaikus apsverot dažādus minētajos tiesību aktos paredzētos izpildes mehānismus, lai nodrošinātu nepilngadīgo, jo īpaši meiteņu, efektīvu aizsardzību pret nelikumīgu un kaitīgu saturu, kas pieejams tiešsaistē.
55. Atbalstīt dzimumu līdztiesības integrēšanu MI akta īstenošanā, tostarp koncentrējoties uz pamattiesībām, un šajā sakarā nodrošināt, ka gaidāmie īstenošanas pasākumi ietver spēcīgu uzsvāru uz dzimumu līdztiesību un ar dzimumu saistītas kibervardarbības, tostarp seksuālas vardarbības, apkarošanu.
56. Turpināt izmantot DPA īstenošanu, lai veicinātu sieviešu un meiteņu drošību tiešsaistē, tostarp izpētot veidus, kā vēl vairāk nodrošināt, ka ļoti lielas tiešsaistes platformas un ļoti lielas tiešsaistes meklētājprogrammas veic atbilstīgus un visaptverošus risku mazinošus pasākumus, lai novērstu ar dzimumu saistītas vardarbības riskus.

57. Turpināt atbalstīt ES tīklu ar dzimumu saistītas vardarbības un vardarbības ģimenē novēršanai, tostarp tā darbu pie jauniem jautājumiem digitālās vardarbības novēršanas jomā, arī MI ģenerēta saturs jomā, un zināšanu un labas prakses apmaiņu.
 58. Turpināt atbalstīt vietējās programmas un iniciatīvas dalībvalstīs, kas strādā pie tā, lai aizsargātu un izglītotu jaunas meitenes un zēnus, sievietes un vīriešus visās viņu attiecīgajās dažādajās situācijās un apstākļos saistībā ar riskiem un iespējām digitālajā pasaulē.
 59. 2021.–2027. gada DFS ietvaros turpināt veicināt programmas “Pilsoņi, vienlīdzība, tiesības un vērtības” (*CERV*) pieejamību plašam potenciālo pieteikuma iesniedzēju lokam, īpašu uzmanību pievēršot dzimumu līdztiesībai, tostarp MI un digitalizācijai.
-

Atsauces

1. ES tiesību akti

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2065 (2022. gada 19. oktobris) par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu un ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK (Digitālo pakalpojumu akts)

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1689 (2024. gada 13. jūnijs), ar ko nosaka saskaņotas normas mākslīgā intelekta jomā un groza Regulas (EK) Nr. 300/2008, (ES) Nr. 167/2013, (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1139 un (ES) 2019/2144 un Direktīvas 2014/90/ES, (ES) 2016/797 un (ES) 2020/1828 (Mākslīgā intelekta akts)

Padomes Direktīva 2004/113/EK (2004. gada 13. decembris), ar kuru īsteno principu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm, attiecībā uz pieeju precēm un pakalpojumiem, preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/13/ES (2010. gada 10. marts) par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/1808 (2018. gada 14. novembris)

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1385 (2024. gada 14. maijs) par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē apkarošanu

Padomes Direktīva (ES) 2024/1499 (2024. gada 7. maijs) par līdztiesības iestāžu standartiem attiecībā uz vienlīdzīgu attieksmi pret personām neatkarīgi no viņu rases vai etniskās piederības, vienlīdzīgu attieksmi nodarbinātības un profesijas jautājumos pret personām neatkarīgi no viņu reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas, vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm sociālā nodrošinājuma jautājumos un attiecībā uz piekļuvi precēm un pakalpojumiem un preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu, un ar ko groza Direktīvas 2000/43/EK un 2004/113/EK

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1500 (2024. gada 14. maijs) par līdztiesības iestāžu standartiem attiecībā uz vienlīdzīgu attieksmi un iespēju vienlīdzību starp sievietēm un vīriešiem nodarbinātības un profesijas jautājumos un ar ko groza Direktīvas 2006/54/EK un 2010/41/ES

Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/2481 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido politikas programmu “Digitālās desmitgades ceļš” 2030. gadam

2. **Padome**

Visi Padomes secinājumi, kuri pieņemti saistībā ar Pekinas Rīcības platformas pārskatīšanu, un citi Padomes secinājumi par dzimumu līdztiesību un citiem tematiem, tostarp it īpaši turpmāk uzskaitītie:

Padomes secinājumi “Dzimumu līdztiesība ekonomikā ES: turpmākā virzība”
(14938/19)

Padomes secinājumi “Mākslīgā intelekta ietekme uz dzimumu līdztiesību darba tirgū”
(14750/21)

Padomes secinājumi “Dzimumu līdztiesības perspektīvas iekļaušana politikas jomās, programmās un budžetā” (9684/23)

Padomes secinājumi par digitālo spēcīgāšanu nolūkā aizsargāt un īstenot pamattiesības digitālajā laikmetā (14309/23)

Padomes secinājumi par sieviešu ekonomisko iespēju un finansiālās neatkarības nodrošināšanu kā virzību uz dzimumu patiesu līdztiesību (9752/24)

Padomes secinājumi par sieviešu un meiteņu psihoemocionālās veselības stiprināšanu, veicinot dzimumu līdztiesību (16366/24)

3. Eiropas Komisija

“Savienība, kurā valda līdztiesība: dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam”.

6678/20. (Komisijas atsauce: COM(2020) 152 final)

Kopīgs paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei: “ES Dzimumu līdztiesības rīcības plāns (GAP) III — vērienīga programma dzimumu līdztiesībai un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanai sievietēm ES ārējā darbībā 2021.–2025. gadam”. 13343/20. (Komisijas atsauce: JOIN(2020) 17 final)

“Savienība, kurā valda līdztiesība: ES rasisma apkarošanas rīcības plāns 2020.–2025. gadam”.

11522/20. (Komisijas atsauce: COM(2020) 565 final)

“Savienība, kurā valda līdztiesība: LGBTIK līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam”.

13081/20. (Komisijas atsauce: COM(2020) 698 final)

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: Sieviešu tiesību ceļvedis. 6756/25 + ADD 1. (Komisijas atsauce: COM(2025) 97 final)

4. Eiropas Parlaments

Eiropas Parlamenta rezolūcija par dzimumu līdztiesību un sieviešu iespēju palielināšanu digitālajā laikmetā, 2015/2007(INI), C 66/44, 2018

5. Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (EIGE)

Impact driver: marking milestones and opportunities for gender equality in the EU (Ietekmes faktors: atskaites punktu un iespēju noteikšana dzimumu līdztiesībai ES). “Pekinas platforma + 30” ziņojums (9410/25)

2024. gada datu apkopojums par institucionālajiem mehānismiem dzimumu līdztiesībai un dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanai: metodoloģiskais ziņojums, 2025. gads.

Combating Cyber Violence against Women and Girls (Kibervardarbības pret sievietēm un meitenēm apkarošana), 2022. gads.

6. **Apvienoto Nāciju Organizācija**

Pekinas deklarācija un rīcības platforma (ANO programma dzimumu līdztiesībai un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanai sievietēm)

Konvencija par jebkādas sieviešu diskriminācijas izskaušanu (*CEDAW*)

Starptautiskā Darba organizācija – SDO C190 – Konvencija pret vardarbību un aizskarošu izturēšanos, 2019. gads (Nr. 190)

7. **Eiropas Padome**

Eiropas Padomes Konvencija par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (“Stambulas konvencija”) (*CETS* Nr. 210)

Eiropas Padomes Pamatkonvencija par mākslīgo intelektu (*CETS* Nr. 225)
